

Asia: VN/547/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi yhdenvertaisuusvaltuutetusta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Onko naisiin kohdistuvan väkivallan raportoijalle mielestänne tarvetta?

Yhdenvertaisuusvaltuutetulla on jo kansallisen ihmiskaupparaportoinnin tehtävä ja mandaatti. Ihmiskauppa kohdistuu usein naisiin ja tyttöihin ja voidaan mieltää kokonaisuudessaan yhdeksi naisiin kohdistuvan väkivallan muodoksi tai ainakin niin, että ihmiskauppaan voi sisältyä myös naisiin kohdistuvan väkivallan elementtejä.

Ihmiskauppa on ilmiönä hyvin monimuotoinen ja käsittää erilaisia hyväksikäyttötarkoituksia. Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmän näkökulmasta katsottuna voi olla, että ihmiskaupparaportoinnin tehtävät ja ehdotetun naisiin kohdistuvan väkivallan raportoijan tehtävät voivat mennä osin myös päällekkäin ja limittäin. Maahanmuuttovirasto ei kuitenkaan näe, että sinällään tämä tai mikään muukaan seikka olisi esteenä tai puoltaisi sitä, ettei ehdotettua naisiin kohdistuvan väkivallan raportoijan tehtävää tulisi perustaa/antaa yhdenvertaisuusvaltuutetulle.

Onko teillä huomioita koskien naisiin kohdistuvan väkivallan raportoijan tehtäviä?

Maahanmuuttovirastolla ei ole huomioita naisiin kohdistuvan väkivallan raportoijan tehtäviin liittyen. Esitetyt tehtävät vaikuttavat tarkoituksenmukaisilta.

Esityksen mukaan naisiin kohdistuvan väkivallan raportoijana tehtävän hoitamiseksi yhdenvertaisuusvaltuutetulla ei olisi oikeutta saada salassa pidettäviä tietoja. Ovatko esitetyt tiedonsaantioikeudet mielestänne riittäviä?

Jos katsotte, että yhdenvertaisuusvaltuutetulla tulisi olla oikeus saada myös salassa pidettäviä tietoja raportoijan tehtävän hoitamiseksi, mitä tietoja ja miltä viranomaiselta tai muulta taholta yhdenvertaisuusvaltuutetun tulisi mielestänne saada? Entä mihin tarkoitukseen salassa pidettäviä tietoja tarvittaisiin?

Yhdenvertaisuusvaltuutetulla on oikeus saada kansallisena ihmiskaupparaportoijana toimimista varten salassapidettäviä tietoja ja myös henkilötietoja, mikäli se on välttämätöntä. Nyt esitetyn raportoijan tehtävät ovat pitkälti samantyyppisiä kuin kansallisen ihmiskaupparaportoijan mandaattiin kuuluvat tehtävät (seuraa ihmiskaupan vastaista työtä Suomessa, ihmiskauppaa ilmiönä, kansainvälisten velvoitteiden toteutumista ja kansallisen lainsäädännön toimivuutta).

Kun otetaan huomioon ensimmäisessä lausuntokohdassa todettu siitä, että naisiin kohdistuvan väkivallan raportoijan tehtävällä voi olla päällekkäisyyttä ja limittäisyyttä kansallisen ihmiskaupparaportoijan mandaatin kanssa (esimerkiksi selkeästi naisiin kohdistuvat pakkoavioliitot, jotka voivat olla myös ihmiskauppaa), tulee arvioitavaksi, minkälainen kokonaisuus yhdenvertaisuusvaltuutetun eri tehtävistä ja niihin liittyvistä tiedonsaantioikeuksista muodostuu ja onko tuo kokonaisuus riittävän selkeä.

Muut huomiot esitysluonnoksesta

-

Kähkönen Jari
Maahanmuuttovirasto

Suutala Marika
Maahanmuuttovirasto